

Les infàncies incomparables

Muriel Villanueva i un adolescent Joaquim Carbó, tots dos han parlat de la seva infantesa en el darrer títol publicat
ORIOI DURAN/ ARXIU FAMÍLIA CARBÓ

Per aquelles casualitats, no gaire estranyes, em trobo combinant la lectura de dos llibres de signe diferent i tema comú: l'evocació de la infància. Es tracta de *Pantalons curts* (Ara Llibres), de Joaquim Carbó, i *Motril 86* (Proa), de Muriel Villanueva. El primer estrena la col·lecció *D'on vinc*, que aplegarà les primeres memòries de personatges reconeguts pel seu paper cultural o sociopolític. El segon ens arriba com una novel·la, però l'autora no amaga que ha mig ficcionat uns records d'infància ben precisos.

Llegir com Joaquim Carbó deixa rajar l'aixeta dels records és un plaer assegurat i gens nou. La seva prosa transparent aquí brilla amb plena naturalitat, com si ens parlés a cau d'orella, i un cop més queden en evidència tant la seva bonhomia –en el sentit més noble i gairebé extingit del terme– com el do narratiu que ha fet feliços tants infants i joves i ha convençut els adults –per desgràcia, no tan massivament– que li coneixen novel·les com *Els orangutans* o *Cadàvers ben triats*. Tal com ell mateix es qualifica, la clau del seu testimoni és ser un espectador nat i l'argument ve dictat per l'època retratada: la guerra i la postguerra, quan tot-hom, i més les criatures, havia de callar i obeir, mentre la picaresca i les fantasies corrien per dins i donaven pas a un quadre de costums que els lectors de més de 60 anys compartiran fàcilment; sobretot per la vitalitat i el bon humor amb què ens arriba embolicat.

La manera de jugar amb la memòria, i d'entreteixir-la amb el present, de Muriel Villanueva és diferent i no gaire apartada dels *endimoniats* recursos que va demostrar amb la celebrada *La gateira* (2012), premi Just Casero. Tan sols que aquí es desdobla amb la dona actual, que es planteja la maternitat, i la nena de deu anys, educada per dues mares, que s'obre a les complexitats del món adult durant una estada a Motril, immersa en el mostrari humà tan pintoresc de la posttransició. Aquí importen els mecanismes de reconstrucció de la memòria, 25 anys després d'aquell 1986, quan les cançons d'Alaska, Martirio o Els Pets eren escola de vida, quan encara no quedava bé que una parella de lesbianes exterioritzés els seus sentiments, quan allunyar-se de casa era la manera més ràpida d'assumir la diversitat.

Dos llibres més que recomanables, que si relaciono en aquest espai és pel xoc que m'ha produït llegir-los tan seguits. Entre les infàncies d'en Quim i la Muriel només hi ha 44 anys pel mig, però és com si estiguessin a anys llum. És una obvietat, però encara m'impresiona el salt entre la societat reprimida dels 40 i la que esgarrapava noves llibertats als 80.

Tanmateix, el nostre present està fet de tot aquest patrimoni. Per sort, en Quim Carbó i la Muriel Villanueva són escriptors actuals que gaudeixen mútuament del que escriuen. Però em pregunto per les memòries del futur escriptor/a, nascut el 2003, que ara viu els seus 10 anys. Coneixerà les aventures del detectiu Felip Marlot? Comprendrà les descobertes de la Mar a Motril? *

Opinió

TRUQUEN ARNAU PUIG

Albert Camus i els humans empenyats

Fa temps que no utilitzo el genèric home sinó l'específic humà per designar el que la Declaració Universal, que la Revolució Francesa proclama com dels *Droits de l'Homme*, a la versió anglesa s'hi especifica de *Human Rights*, *Drets Humans*, que són els propis i relatius als dos gèneres. Aclari la qüestió passem a recordar el que Albert Camus assenyalava com els trets de l'existir: un viure empenyat perquè sempre

ets o et sents marginat, exclòs, menystingut, explotat, distant, separat; en síntesi, que la vida és un calvari si no figures entre els pocs agraciats de l'existència social quan, com hom sap ben bé, el viure és fer-ho entre els altres, som del gènere humà, i aquest gènere s'ha organitzat de la manera que, perquè consti la noció de benestar, cal que la majoria dels altres sentin la vida com una penalització; a no ser que els penalitzats entenguin que

viure és un passar transitori vers la benaurança. Aquí retrobem Camus amb el seu *homme révolté*. I té raó: la vida és un fàstic, un patir constant i una esperança gairebé sempre frustrada. El treball és una càrrega i no un goig per subsistir, com succeeix entre els animals. Cal revolucionar els conceptes que marquen les direccions del viure, però, a més, els conceptes han de deixar de ser instruments de domini. És la clau de la revolta. *